Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 26. septembra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Uvádzanie cien výrobkov – Smernica 98/6/ES – Článok 6a – Oznámenia o znížení ceny – Podmienky – Pojem ‚predchádzajúca cena‘ – Povinnosť určiť zníženie oznámenej ceny na základe predchádzajúcej ceny“

Vo veci C-330/23,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf, Nemecko) z 19. mája 2023 a doručený Súdnemu dvoru 25. mája 2023, ktorý súvisí s konaním:

Verbraucherzentrale Baden-Württemberg eV

proti

Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory N. Piçarra (spravodajca), sudcovia N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálna advokátka: L. Medina,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG, v zastúpení: C. Fürsen a A. Starcke, Rechtsanwälte,

– česká vláda, v zastúpení: S. Šindelková, M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

– maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér a K. Szíjjártó, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a M. H. S. Gijzen, splnomocnené zástupkyne,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

– fínska vláda, v zastúpení: H. Leppo, splnomocnená zástupkyňa,

– nórska vláda, v zastúpení: F. Bergsjø a P. A. Tønnessen, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: B.-R. Killmann, P. Ondrůšek a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (Ú. v. ES L 80, 1998, s. 27; Mim. vyd. 15/004, s. 32), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019 (Ú. v. EÚ L 328, 2019, s. 7) (ďalej len „smernica 98/6“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Verbraucherzentrale Baden-Württemberg eV (Združenie spotrebiteľov spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko, Nemecko) (ďalej len „združenie spotrebiteľov“) a spoločnosťou Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG (ďalej len „Aldi“) vo veci znížení cien uvedených v reklamných oznámeniach týkajúcich sa predaja potravín.

Právny rámec

Smernica 98/6/ES

3 Odôvodnenia 1, 2, 6 a 12 smernice 98/6 stanovujú:

„(1) … priehľadné fungovanie trhu a správne informácie napomáhajú ochranu spotrebiteľa a zdravú súťaživosť medzi podnikmi a výrobkami;

(2) … spotrebiteľ musí mať zaručenú vysokú úroveň ochrany;… spoločenstvo by k tomu malo prispieť konkrétnymi činmi, ktoré podporujú a dopĺňajú politiku uplatňovanú členskými štátmi v súvislosti s poskytovaním presných, jasných a jednoznačných informácií o cenách výrobkov ponúkaných spotrebiteľom;

…

(6) … povinnosť označiť predajnú cenu a jednotkovú cenu prispieva výraznou mierou k informovanosti spotrebiteľa, lebo je to najjednoduchší a najlepší spôsob ako spotrebiteľovi umožniť vyhodnocovanie a porovnávanie ceny výrobkov ako aj rozhodovanie na základe jednoduchého porovnania;

…

(12) … pravidlá na úrovni spoločenstva sú schopné zabezpečiť jednotné, jasné informácie, ktoré sú prospešné pre všetkých spotrebiteľov na vnútornom trhu;…“.

4 Článok 1 tejto smernice znie:

„Táto smernica upravuje označovanie predajnej ceny a ceny za mernú jednotku na výrobkoch, ktoré ponúkajú obchodníci spotrebiteľom; jej účelom je zlepšiť informovanie spotrebiteľov a zjednodušiť porovnávanie cien.“

5 V zmysle článku 4 ods. 1 uvedenej smernice musí byť predajná cena jednoznačná, ľahko rozpoznateľná a ľahko čitateľná.

6 Článok 6a ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. V každom oznámení o znížení ceny sa uvedie predchádzajúca cena, ktorú obchodník uplatňoval počas určitého obdobia pred uplatnením zníženia ceny.

2. Predchádzajúca cena je najnižšia cena, ktorú uplatňoval obchodník počas obdobia, ktoré nie je kratšie ako 30 dní, pred uplatnením zníženia ceny.“

7 Tento článok 6a bol vložený do smernice 98/6 smernicou 2019/2161, ktorej odôvodnenie 1 stanovuje:

„V článku 169 ods. 1 a článku 169 ods. 2 písm. a) [ZFEÚ] sa stanovuje, že Únia má prispievať k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa prostredníctvom opatrení prijímaných podľa článku 114 [ZFEÚ]. V článku 38 Charty základných práv Európskej únie… sa stanovuje, že politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.“

Smernica 2005/29/ES

8 Článok 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 2005, s. 22), nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v odsekoch 1 a 4 stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom tak, ako sú ustanovené v článku 5, pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu.

…

4. V prípadoch rozporu medzi ustanoveniami tejto smernice a inými právnymi predpismi Spoločenstva upravujúcimi osobitné aspekty nekalých obchodných praktík majú prednosť a na tieto osobitné aspekty sa použijú iné právne predpisy Spoločenstva.“

Usmernenia z roku 2021

9 Oddiel 2 oznámenia Komisie nazvaného „Usmernenia k výkladu a uplatňovaniu článku 6a [smernice 98/6]“ (Ú. v. EÚ C 526, 2021, s. 130, ďalej len „usmernenia z roku 2021“) sa týka „označovania ‚predchádzajúcej‘ ceny“. Bod 2.1 tohto oddielu, nazvaný „Všeobecné pravidlá“, znie:

„…

Členské štáty nemôžu na určenie ‚predchádzajúcej‘ ceny stanoviť kratšie obdobie ako 30 dní s výnimkou tovaru, na ktorý sa vzťahujú možnosti regulácie uvedené v článku 6a ods. 3 až 5 [smernice 98/6]. Účelom tohto referenčného obdobia s trvaním najmenej 30 dní je zabrániť obchodníkom v žonglovaní s cenami a uvádzaní klamlivých znížení ceny, akým je zvýšenie ceny na krátke obdobie s cieľom následne ju znížiť a prezentovať to ako (výrazné) zníženie ceny, čo zavádza spotrebiteľov. Tridsaťdňovou lehotou na stanovenie referenčnej ‚predchádzajúcej‘ ceny sa preto zabezpečuje, že referenčná cena je skutočná a nejde len o marketingový nástroj na zatraktívnenie zníženia.

…

Zníženie ceny teda musí byť prezentované použitím uvedenej ‚predchádzajúcej‘ ceny ako referenčnej hodnoty, t. j. každé uvedené percentuálne zníženie musí vychádzať z ‚predchádzajúcej‘ ceny stanovenej v súlade s článkom 6a…“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Spoločnosť Aldi každý týždeň vypracováva reklamné prospekty obsahujúce ponuky rôznych filiálok skupiny Aldi Süd (ďalej len „skupina Aldi“). Tieto prospekty sú dostupné takisto na internete.

11 Prospekt platný pre kalendárny týždeň od 17. do 22. októbra 2022 ponúkal okrem iného „super akciu“ na „čerstvé výrobky za znížené ceny“, medzi nimi aj „voľné fairtrade biobanány“ a „ananásy Rainforest Alliance“. Cena každého z týchto dvoch výrobkov bola uvedená vedľa ich fotografického zobrazenia v tvare bieleho štvoruholníka, v ktorom sa nachádzali dva údaje s rozdielnymi cenami, a to v strede cena s veľkými číslicami (1,29 eura za banány a 1,49 eura za ananásy), a v pravom dolnom rohu s menšími číslicami iná prešKrtnutá cena (1,69 eura za každý z dvoch produktov). Percentuálne zníženie ceny banánov bolo upresnené štvoruholníkom vo farbách nemeckej vlajky čiastočne prekrývajúcim štvoruholník oznamujúci uvedenú cenu. Podobný prekrývajúci štvoruholník bol použitý pri ponuke ananásov s údajom „cenový hit“ („Preis-Highlight“). Pod každým z týchto dvoch bielych štvoruholníkov oznamujúcich cenu bol umiestnený tento text: „Posledná predajná cena. Najnižšia cena za posledných 30 dní“, a za ním tretí údaj o cene (1,29 eura pre banány a 1,39 eura pre ananásy).

12 Údaje týkajúce sa cien týchto banánov a ananásov boli zobrazené takto:

(banány)

(ananásy)

13 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že zobrazená cena za uvedené banány v obchodoch skupiny Aldi bola 1,69 eur/kg bez prerušenia od polovice septembra 2022, s výnimkou týždňa od 19. do 24. septembra, počas ktorého sa na banány uplatňovala znížená cena 1,29 eur/kg. Pokiaľ ide o ananásy, ich jednotková cena sa pohybovala v rozmedzí od 1,39 do 1,79 eura počas piatich týždňov predchádzajúcich ponuke zobrazenej v prospekte. Cena, ktorá bezprostredne predchádzala tejto ponuke, bola 1,69 eura.

14 Keďže združenie spotrebiteľov sa domnievalo, že takáto reklama poškodzuje záujmy spotrebiteľov a je klamlivá, podalo žalobu na vnútroštátny súd Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf, Nemecko), v ktorej navrhovalo prikázať spoločnosti Aldi, aby prestala voči spotrebiteľom propagovať sama alebo prostredníctvom tretích osôb predaj potravín za znížené ceny v podobe percentuálneho zníženia, ak toto zníženie nie je určené na základe najnižšej ceny, ktorá bola uplatňovaná v obchodoch skupiny Aldi počas posledných 30 dní pred týmto znížením ceny. Žalobou združenie spotrebiteľov takisto požadovalo prikázať spoločnosti Aldi, aby prestala propagovať sama alebo prostredníctvom tretích osôb predaj potravín za znížené ceny v podobe „cenového hitu“, ak uvádza cenu vyššiu, ako je cena, ktorá sa uplatňovala v obchodoch skupiny Aldi počas predchádzajúcich 30 dní.

15 Vnútroštátny súd sa domnieva, že výsledok sporu, ktorý prejednáva, závisí od výkladu článku 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6, a uvádza, že nesúhlasí so stanoviskom združenia spotrebiteľov, podľa ktorého základom pre určenie zníženia ceny ponúkanej spotrebiteľovi musí byť „predchádzajúca cena“ v zmysle tohto článku 6a ods. 2 Tento súd sa domnieva, že takýto výklad – hoci sa opiera o usmernenia z roku 2021 – nemožno vyvodiť z tejto smernice, ktorá v zásade iba určuje, ktoré informácie musia byť poskytnuté spotrebiteľom a kedy sa to má uskutočniť, bez upresnenia spôsobu, akým majú byť tieto informácie poskytnuté.

16 Vnútroštátny súd uvádza, že vzhľadom na to, že smernica 98/6 neupravuje osobitné aspekty poskytovania informácií s výnimkou oblasti, na ktorú sa vzťahuje uvedený článok 6a, treba skôr posúdiť, či predmetné informácie boli poskytnuté spotrebiteľom v súlade s relevantnými ustanoveniami smernice 2005/29. Pripúšťa však, že uvádzanie percentuálneho zníženia ceny, ktoré neodkazuje na „predchádzajúcu cenu“ v zmysle článku 6a ods. 2 smernice 98/6, má nekalú povahu, a je teda v rozpore so smernicou 2005/29. To isté by *mutatis mutandis* mohlo platiť aj v prípade reklamných prospektov propagujúcich údajné veľmi výhodné zníženie ceny.

17 Za týchto okolností Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6 vykladať tak, že percentuálna hodnota uvedená v oznámení o znížení ceny sa môže vzťahovať výlučne na predchádzajúcu cenu v zmysle článku 6a ods. 2 smernice 98/6?

2. Má sa článok 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6 vykladať tak, že propagačné zvýraznenia určené na zdôraznenie cenovej výhodnosti ponuky (napríklad označenie ceny ako „cenový hit“), ak sú použité v oznámení o znížení ceny, sa musia vzťahovať na predchádzajúcu cenu v zmysle článku 6a ods. 2 smernice 98/6?“

O prejudiciálnych otázkach

18 Svojimi dvoma otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6 vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby zníženie ceny výrobku, ktoré obchodník oznámil buď vo forme percentuálneho zníženia alebo vo forme reklamného údaja zdôrazňujúceho výhodnosť oznámenej ceny, bolo určené na základe „predchádzajúcej ceny“ v zmysle odseku 2 tohto článku.

19 Podľa článku 6a ods. 1 smernice 98/6 „v každom oznámení o znížení ceny sa uvedie predchádzajúca cena, ktorú obchodník uplatňoval počas určitého obdobia pred uplatnením zníženia ceny“. Pojem „predchádzajúca cena“ je definovaný v odseku 2 tohto článku ako „najnižšia cena, ktorú uplatňoval obchodník počas obdobia, ktoré nie je kratšie ako 30 dní, pred uplatnením zníženia ceny“.

20 V prvom rade znenie článku 6a ods. 1 smernice 98/6 nepochybne samo osebe neumožňuje určiť, či sa musí zníženie ceny uvedené v oznámení vypočítať na základe „predchádzajúcej ceny“, ako je definovaná v odseku 2 tohto článku. Nič to však nemení na tom, že výraz „zníženie“ v bežnom jazyku odkazuje na zníženie vykonané z predtým uplatňovanej ceny.

21 V druhom rade na účely určenia zmyslu a rozsahu ustanovenia práva Únie je pri jeho výklade potrebné zohľadniť nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj najmä špecifické ciele sledované týmto ustanovením a ciele sledované právnou úpravou, ktorej súčasťou je uvedené ustanovenie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. júna 2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Účinky rozhodnutia o vyhostení), C-719/19, EU:C:2021:506, bod 70].

22 Pokiaľ ide o ciele smernice 98/6, táto smernica má v súlade s jej článkom 1 a odôvodnením 6 za cieľ zlepšiť informovanosť spotrebiteľov a uľahčiť porovnávanie predajných cien výrobkov ponúkaných obchodníkmi spotrebiteľom, aby spotrebitelia mohli prijímať informované rozhodnutia. Odôvodnenie 1 uvedenej smernice zdôrazňuje význam transparentnosti fungovania trhu a správnych informácií pre ochranu spotrebiteľov. Odôvodnenie 12 smernice 98/6 spresňuje, že jej účelom je zabezpečiť jednotné, jasné informácie, ktoré sú prospešné pre všetkých spotrebiteľov na vnútornom trhu. Okrem toho v súlade s článkom 4 ods. 1 tejto smernice a v spojení s jej odôvodnením 2 musí byť predajná cena výrobkov ponúkaných spotrebiteľom jednoznačná, ľahko rozpoznateľná a ľahko čitateľná, aby boli informácie presné, jasné a jednoznačné [pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júna 2023, Verband Sozialer Wettbewerb (Vratné obaly), C-543/21, EU:C:2023:527, bod 25].

23 Okrem toho odôvodnenie 1 smernice 2019/2161, ktorou bol do smernice 98/6 vložený článok 6a, výslovne odkazuje na článok 38 Charty základných práv Európskej únie. Toto posledné uvedené ustanovenie, podobne ako článok 169 ZFEÚ, smeruje k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov v rámci politík Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. marca 2021, Airhelp, C-28/20, EU:C:2021:226, bod 49). Rovnaký cieľ je uvedený v odôvodnení 2 smernice 98/6.

24 Výklad článku 6a ods. 1 smernice 98/6 v tom zmysle, že by v oznámení o znížení ceny stačilo uviesť „predchádzajúcu cenu“ v zmysle odseku 2 tohto článku bez toho, aby táto cena predstavovala skutočný základ pre výpočet takéhoto zníženia, by mohol – ako vo svojich písomných pripomienkach uviedli najmä maďarská, holandská a nórska vláda – ohroziť tieto ciele, a to najmä cieľ zlepšiť informovanosť spotrebiteľov, ktorý vyžaduje, aby informácie o cenách a metódach výpočtu oznámeného zníženia boli úplne jednoznačné.

25 Pokiaľ ide ďalej o špecifické ciele sledované článkom 6a smernice 98/6, toto ustanovenie – ako sa uvádza v usmerneniach z roku 2021 a ako zdôraznili vo svojich písomných pripomienkach česká a poľská vláda, ako aj Komisia – má za cieľ zabrániť obchodníkom uviesť spotrebiteľa do omylu tým, že sa zvýši cena uplatňovaná pred oznámením o znížení ceny a vytvorí sa tak klamlivý dojem zníženia ceny.

26 Výklad článku 6a ods. 1 smernice 98/6 v tom zmysle, že by v oznámení o znížení ceny stačilo uviesť „predchádzajúcu cenu“ v zmysle odseku 2 tohto článku ako jednoduchú informáciu bez toho, aby takéto zníženie bolo skutočne určené na základe tejto ceny, by obchodníkom umožnil v rozpore s týmto špecifickým cieľom uviesť spotrebiteľov do omylu prostredníctvom oznámení o zníženiach cien, ktoré by neboli reálne, čo by bolo v rozpore so samotným cieľom tohto článku 6a.

27 Z toho vyplýva, že na to, aby bol rešpektovaný špecifický cieľ článku 6a smernice 98/6, ako aj ciele, ktoré na všeobecnej úrovni sleduje táto smernica, článok 6a ods. 1 a 2 tejto smernice sa musí vykladať v tom zmysle, že zníženie predajnej ceny výrobku uvedené v oznámení o tomto znížení sa musí určiť s ohľadom na „predchádzajúcu cenu“ tohto výrobku v zmysle odseku 2 tohto článku. Z toho vyplýva, že predajná cena výrobku, ktorá bola v oznámení prezentovaná ako cena znížená vo vzťahu k „predchádzajúcej cene“ tohto výrobku, v skutočnosti nemôže byť rovnaká alebo dokonca vyššia ako „predchádzajúca cena“.

28 V treťom rade, keďže článok 6a smernice 98/6 upravuje špecifické aspekty spojené s uvádzaním predchádzajúcej ceny v oznámení o znížení ceny a s jej definíciou, obchodná praktika vo vzťahoch medzi obchodníkmi a spotrebiteľmi spočívajúca v zobrazovaní zníženia ceny daného výrobku, ktoré nie je určené na základe „predchádzajúcej ceny“ v zmysle tohto článku 6a ods. 2, sa má posudzovať s ohľadom na ustanovenie článku 6a, ako je vyložené v bodoch 24 a 27 tohto rozsudku, a nie s ohľadom na ustanovenia smernice 2005/29, ako to vyplýva z článku 3 ods. 1 a 4 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júla 2016, Citroën Commerce, C-476/14, EU:C:2016:527, body 42 až 45).

29 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné odpovedať na položené otázky tak, že článok 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6 sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby zníženie ceny výrobku, ktoré obchodník oznámil buď vo forme percentuálneho zníženia alebo vo forme reklamného údaja zdôrazňujúceho výhodnosť oznámenej ceny, bolo určené na základe „predchádzajúcej ceny“ v zmysle odseku 2 tohto článku.

O trovách

30 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 6a ods. 1 a 2 smernice 98/6/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

vyžaduje, aby zníženie ceny výrobku, ktoré obchodník oznámil buď vo forme percentuálneho zníženia alebo vo forme reklamného údaja zdôrazňujúceho výhodnosť oznámenej ceny, bolo určené na základe „predchádzajúcej ceny“ v zmysle odseku 2 tohto článku.

Podpisy